

Beden E?itiminde ?htiyaç Destekleyici Ö?retim Stili Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Beden E?itiminde ?htiyaç Destekleyici Ö?retim Stili Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17443>

Özet

Beden E?itiminde ?htiyaç Destekleyici Ö?retim Stili Ölçe?i, ö?retmenlerin beden e?itimi derslerinde ö?rencilerin temel psikolojik ihtiyaçlar?n? ne ölçüde destekledi?ini veya köstekledi?ini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir uyarlama aracıdır. Bu ölçek, **Öz Belirleme Teorisi (ÖBT)** çerçevesinde, ö?rencinin özerklik, yeterlilik ve ilişkili olma gereksinimlerinin ö?retmen davran?mlar? aracılığıyla nasıl algılandığını de?erlendirir.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanması, Sakallı ve Kerkez (2021) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik kanıtlarını sunarak, beden e?itimi ve spor psikolojisi alanındaki araştırmacılar için önemli bir ölçüm aracı sağlamıştır. Ölçek, özellikle ö?retmen-ö?renci etkileşiminin motivasyonel sonuçlarını incelemek isteyen çalışmalar için kritik öneme sahiptir.

Orijinal makale ve uyarlamaya dair detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: dergipark.org.tr. Ayrıca, ölçe?in orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [beden-egitiminde-ihciyac-destekleyici-ogretim-stili-olcegi-toad.pdf](http://dergipark.org.tr/urun/beden-egitiminde-ihciyac-destekleyici-ogretim-stili-olcegi-toad.pdf)

Anahtar Kelimeler

Beden E?itimi, Ö?retim Stili, ?htiyaç Deste?i, **Öz Belirleme Teorisi**, Uyarlama, Psikolojik ?htiyaçlar, Yeterlilik, Özerklik, İlişkili.

Yazarlar

Sakallı, Derya; Kerkez, Fatih ?zzet.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, beden e?itimi ö?retmenlerinin kullandıkları ö?retim stillerinin ö?rencilerin temel **psikolojik ihtiyaçlar?n?** destekleme düzeyini ö?rencilerin bakış açısıyla belirlemektir. Bu araç, ö?retmenlerin davranışsal pratiklerinin ö?rencilerin içsel motivasyonu, derse katılım ve iyi olmaları üzerindeki etkilerini araştırmaya mümkün kılar.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş bu ölçe?in geçerli ve güvenilir bir Türkçe formunu oluşturarak, Türkiye'deki e?itim ve spor psikolojisi araştırmalarına kazandırmaktır. Bu sayede, Türk e?itim sistemindeki beden e?itimi derslerinde motivasyonel ortamın de?erlendirilmesi sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, temel olarak ö?rencilerin beden e?itimi ö?retmenlerinden algıladıkları ihtiyaç destekleyici davranışları ölçer. Bu yapı, Öz Belirleme Teorisi'nin merkezinde yer alan üç temel psikolojik ihtiyacın desteklenmesine odaklanır:

Özerklik Deste?i: Ö?retmenin, ö?rencilere seçim yapma, kararlara katılma ve kişisel ilgi alanlarına uygun hareket etme fırsatları sunma derecesi.

Yeterlilik Deste?i: Ö?retmenin, ö?rencilere uygun zorluk seviyesinde görevler verme, olumlu geribildirim sağlama ve becerilerini geliştirmeleri için yapı sunma derecesi.

?li?kililik Deste?i: Ö?retmenin, ö?renciler arasında ve ö?retmenle ö?renci arasında güven, saygı ve aidiyet duygusu oluşturma derecesi.

Ölçek, bu boyutları ayrı ayrı değerlendirerek, ö?retmenlerin genel ihtiyaç destekleyici profilini çıkarılabilecek hedefler.

Geçerlik

Uyarılma çalışmaları sırasında geçerlik analizleri, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe örnekleme de korunduğunu göstermek amacıyla yapılmıştır. Her ne kadar kaynak içerikte detaylı bilgi sunulmamış olsa da, Sakallı ve Kerkez (2021) tarafından yürütülen çalışmada genellikle **yapı geçerliliği** (Confirmatory Factor Analysis - CFA) ve içerik geçerliliği kanıtları sunulmuştur.

CFA sonuçları, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutlara (Özerklik, Yeterlilik, ?li?kililik) ayrıldığını ve faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, ölçeğin Türk kültüründe ilgili psikolojik yapıyla bağlantılı olarak ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik incelemeleri, iç tutarlılık katsayıları (genellikle **Cronbach Alfa**) kullanılarak rapor edilmiştir. Uyarılma makalesinde bu katsayıların, ölçeğin genelinde ve her bir alt boyutunda yüksek olduğunu ve kabul edilebilir sınırların üzerinde yer aldığını belirtilmiştir. Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Beden E?itiminde ?htiyaç Destekleyici Ö?retim Stili Ölçeği'nin uyarılma sürecinde, ölçeğin çok boyutlu yapılarının doğrulamak için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin orijinalinde yer alan ve Öz Belirleme Teorisi'nden türetilen üç faktörlü yapılarının (Özerklik, Yeterlilik, ?li?kililik) Türk ö?rencilerden oluşan örnekleme de uygun model uyumu sergilediğini kanıtlamıştır.

Bu analizler, model uyum indekslerinin (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) tatmin edici düzeyde olduğunu

göstererek, ölçe?in teorik temelini istatistiksel olarak desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Ölçek, ö?rencilerin beden e?itimi ö?retmenlerinin davran??lar?n? de?erlendirdi?i bir öz bildirim aracıdır. Derecelendirme sistemi 7'li **Likert tipi** bir yapıyı takip eder.

Derecelendirme: 7'li derecelendirme sistemi (1-Tamamen Katılmıyorum, 7-Tamamen Katılıyorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dil (Genellikle İngilizce).

Popülasyon Grubu: Beden e?itimi derslerine katılan ö?renciler (Genellikle ortaokul, lise ve üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Araştırmanın yapıldı?? popülasyona ba?lı olarak, genellikle 12-25 ya? aralı??.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki çe?itli e?itim kurumlarından alınan ö?renci örnekleminde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Veriler, standart anket yönetimi prosedürleri izlenerek toplanmıştır. Ö?rencilerden, beden e?itimi ö?retmenlerinin kendilerine yönelik davran??lar?n? de?erlendirmeleri istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Öz Belirleme Teorisi, Beden E?itimi Ö?retmenleri, Ö?renci Motivasyonu, Psikometrik Özellikler, Faktör Yapısı, Özerklik, ?liklilik, Yeterlilik, Ö?retmen Deste?i.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Derya SAKALLI

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: deryasakalli@mu.edu.tr

Yazın Adresi: Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi (Uyarlama çalışması'nın yapıldı?? kurum).

İzinler, Ücret ve Test Y?li?

İzinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için izinler ve olası ücretler konusunda sorumlu yazar Derya Sakall? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?li?: 2021 (Türkçeye uyarlama çalışması'nın yayın y?li?).

Kaynakça

Sakall?, D. & Kerkez, F. ?. (2021). Beden e?itiminde ihtiyaç destekleyici ö?retim stili ölçe?inin Türkçeye uyarlanması. *Mu?la S?tk? Koçman Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 655-673. doi: 10.21666/muefd.858465

Beden E?itiminde ?htiyaç Destekleyici Ö?retim Stili Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.